

Auca de Rafael Guastavino (1842-1908)

Un artista constructor i arquitecte innovador

1. A València, capital,
diu que va néixer el xaval,
on s'havia traslladat
el seu pare un cop casat.
2. Sa mare, la Pascuala,
tingué fills a punta pala.
Fou el quart a venir al món,
de 14, ves per on!
3. De petit, en Rafael
era més dolç que la mel.
Voldrà ser arquitecte, sí,
però abans fa violí.
4. I treballa, així com cal,
amb l'arquitecte Nadal.
Mil vuit-cents seixanta-u,
ve a Barcelona, oportú.
5. A casa l'oncle Ramon,
on descobreix un nou món.
El món d'Elies Rogent,
un professor intel·ligent.
6. Tot fidel segueix l'escola
de treballar amb la rajola,
i amb la volta catalana
fa el que li dona la gana.
7. Aixeca naus colossals
per a usos industrials,
com la fàbrica Batlló,
feta de pedra i maó.
8. L'edifici més lluït
d'aquest constructor atrevit
és el Teatre La Massa,
un edifici que és massa!
9. És a Vilassar de Dalt,
i la visita s'ho val.
Té la planta circular,
i un sostre espectacular.
10. Amb una cúpula plana,
feta amb volta catalana
de l'any 1880,
que enamora i ens encanta.
11. I és d'una modernitat
que et deixa bocabadat.
Restaurat l'any 2002,
l'edifici és preciós,
12. Un cop el va haver acabat,
Guastavino, il·luminat,
emigrà als EE.UU.
amb un dels seus fills petits.
13. Tenia 39 anys,
pocs calés i molts afanys.
Henry Hobson Richardson
és qui li va fer de pont.
14. Va començar a edificar
amb sistema català,
i amb la volta de maó,
va causar admiració.
15. A Nova York, construï
com ningú, i amb pedigrí.
Hi féu l'Estació Central
i de Sant Lluc, l'Hospital.
16. El més gran Museu de l'Art,
que és tot ell un cas a part;
la catedral de Saint John,
i de Quennsborough, el pont.
17. Si l'encerto l'endevino,
hi ha qui diu que en Guastavino
també dissenyà amatent
la fàbrica de ciment,
18. ... que al Clot del Moro veureu,
si algun dia us hi arribeu.
Sigui cert o no que és d'ell,
va pagar-la Eusebi Güell.
19. El seu fill, en Rafael,
pencava amb el mateix zel
i amb la "Guastavino i cia"
no paraven nit i dia.
20. Així uns anys EE.UU.
varen quedar ben servits
de sinagogues i ermites,
i esglésies grans i petites.
21. Més obres de gran valor
hi ha a Chicago, a Baltimor...
A Filadèlfia i arreu
la seva obra trobareu.
22. I és que aquest nou català,
que mai més no va tornar,
les Amèriques va fer
construint d'allò més bé.
23. Gairebé arriben a mil
les obres del seu estil.
Va morir el 1908,
i el seu fill va omplir el gran buit.
24. I, fins mig segle després,
la seva obra de progrés,
amb l'èxit al cap dels dits,
perdurà als EE.UU.

Joan Vilamala, 2009